

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală / Personal de cult

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0022 Ecleziologie						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Cristian Barta						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Cristian Barta						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none">Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">Prezența la prelegeri
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">Prezența și intervențiile la seminar, preluarea temei de seminar, elaborarea și susținerea seminarului, predarea la timpul stabilit

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>În urma studierii acestei discipline, studentul trebuie să poată:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să-și însușească, să cunoască, să înțeleagă și să utilizeze principiile, mijloacele, metodele, procedeele și conceptele-imbajul-terminologia specifice Ecceziologiei; • Să dezvolte o reflecție critică și constructivă în interiorul domeniului; • Să cunoască evoluția ecceziologiei catolice în istorie; • Să înțeleagă legătura dintre ecceziologie și celelalte discipline teologice;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să poată integra competențele profesionale dobândite în urma cursului cu elementele specifice celorlalte discipline sau chiar domenii de studii, în virtutea interdisciplinarității; • Să poată dialoga cu teologi ai altor confesiuni creștine pe tema naturii și misiunii Bisericii Catolice. • Să se angajeze în misiunea Bisericii Catolice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul de Ecceziologie are finalitatea de a prezenta studentului originea, structura și misiunea Bisericii Catolice printr-un demers metodologic care are ca repere fundamentale Sf. Scriptură, Tradiția și Magisterul Bisericii Catolice. Studentul de la teologie pastorală, fiind un potențial preot, va fi ajutat să dobândească o imagine adecvată despre natura și scopurile mântuitoare ale Bisericii în care va activa ca <i>un alter Christus</i> în folosul poporului lui Dumnezeu.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Insușirea, cunoașterea, înțelegerea și utilizarea principiilor, mijloacelor, metodelor și limbajului specifice Cristologiei și soteriologiei; • Dezvoltarea unei reflecții critice și constructive în interiorul domeniului; • Vor fi abordate principalele elemente ale ecceziologiei catolice: instituirea divină a Bisericii Catolice, dimensiunea sa mistică și sacramentală, structura ierarhică – cu specială referire la Primatul papal, misiunea sa în lumea contemporană. • Tematica cursului de ecceziologie îl introduce pe student și în ambianța problemelor ecceziologice de actualitate: ecumenism, Biserica și Stat, Biserica și politica, Biserica și etnicitatea.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații. Bibliografie
CURS 1. ECCEZIOLOGIA ȘI IZVOARELE SALE. I.1. Tratatul dogmatic "de Ecclesia". I.2. Revelația biblică despre Biserica. I.3. Izvoarele ecceziologice medievale și moderne. I.4. Magisterul ecceziastic contemporan.	Prelegere / expunere, prezentare, explicații, exemplificări.	Bibliografie: Buzalic 2005, pp. 13-53,125-155.
CURS 2. ORIGINEA BISERICII LUI HRISTOS. II.1. Diferitele sensuri ale noțiunii de "origine". II.2. Alianțele ca prefigurări și anticipări ale Bisericii. II.3. Poporul Israelului este prefigurarea Bisericii. II.4. Noul Legământ făgăduit pentru timpurile mesianice. II.5. Cina cea de Taină ca anticipare a misterului Bisericii. II.6. Apostolii și Petru. II.7. Pogorârea Spiritului Sfânt în ziua Cincizecimii. II.8. Originea treimică a Bisericii.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ratzinger 2005, pp. 7-30.
CURS 3. NATURA BISERICII LUI HRISTOS. III.1. Biserica – realitate vizibilă și spirituală. III.2. Biserica - Noul Popor al lui Dumnezeu. III.3. Biserica - Trupul lui Hristos.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Buzalic 2005, pp. 156-172, 184-187; <i>Lumen Gentium</i> , nr. 1-17; De Lubac 2004, pp. 114-127; Ioan Paul al II-lea 2003, nr. 1-46; Comissione mista

III.4. Biserica - mister de comuniune. Colegialitatea episcopală. III.5. Biserica - Mireasă, Templul lui Dumnezeu.		internazionale per il dialogo teologico tra la Chiesa Cattolica Romana e la Chiesa Ortodossa, 2007; Lupu Ștefan, 2001.
CURS 4. NATURA BISERICII LUI HRISTOS. IV.1. Sacramentalitatea Bisericii. IV.2. Sufletul și trupul Bisericii. IV.3. Membrii Bisericii. IV.4. Sfânta Fecioară Maria.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Buzalic 2005, pp. 172-183; <i>Lumen Gentium</i> , nr. 52-69; De Lubac 2004, pp. 240-288; Špidlík 2004, pp. 13-15; Ratzinger, 2001, pp. 14-31.
CURS 5. Euharistia edifică Biserica.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ioan Paul al II-lea, <i>Ecclesia de Eucharistia</i> ; Ferent 2004, pp. 11-126, 158-164.
CURS 6. ATRIBUTELE BISERICII. VI.1. Unitatea. VI.2. Sfințenia. VI.3. Catolicitatea. VI.4. Apostolicitatea. Ierarhia Bisericească.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ratzinger 2004, pp. 235-241; Buzalic 2005, pp. 203-254; Špidlík 2004, pp. 29-39, 47-70.
CURS 7. STRUCTURA BISERICII ÎN ISTORIE. VII.1. Biserica universală și Bisericile locale. VII.2. Structura Bisericii Române Unite cu Roma privită în evoluția sa istorică (1697-2006).	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ratzinger 2005, pp. 52-73; Buzalic 2005, pp. 275-288; Ferent 2004, pp. 11-38.
CURS 8. STRUCTURA BISERICII ÎN ISTORIE: PRIMATUL PAPAL	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ratzinger 2005, pp. 31-51; Buzalic, 2005.
CURS 9. STRUCTURA BISERICII ÎN ISTORIE. IX.1. Persoanele consacrate: diferite forme de viață consacrată; sacralitatea vieții consacrate; misiunea eclezială a persoanelor consacrate. IX.2. Laicii: noțiunea de "laic" în Biserică; cooperarea organică cu ierarhia; misiune în Biserică și în lume.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: <i>Lumen Gentium</i> , nr. 30-40, 43-47; <i>Apostolican Actuositatem</i> , nr. 2-32; Pasquato Ottorino, 2007; Congregația pentru Cler, 2000..
CURS 10. MISIUNEA BISERICII. X.1. Fundamentul și scopul Bisericii. X.2. Negreșelnicia Bisericii. X.3. Subiectul misiunii. X.4. Obiectul misiunii: transmiterea credinței, sfințirea oamenilor.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Buzalic, 2005; <i>Gaudium et spes</i> , nr. 40-45.
CURS 11. BISERICA ȘI STATUL; BISERICA ȘI COMUNITATEA EUROPEANĂ. XI.1. Aspecte istorice ale evoluției raportului dintre Biserică și Stat în Răsărit și în Apus. XI.2. Aspecte istorice ale evoluției raportului dintre Biserica Română Unită cu Roma și Stat. Prezentul: dificultăți și perspective. XI.3. Biserica Catolică și Comunitatea Europeană : dificultăți și perspective.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Ioan Paul al II-lea 2003, pp. 11-133; Schuster Hermann, 2007.
CURS 12. BISERICA ȘI COMUNITATEA POLITICĂ. XII.1. Aspecte istorice privind raportul dintre Biserica Română Unită cu Roma și activitatea politică. XII.2. Directivele actuale ale Sfântului Scaun privind raportul Bisericii Catolice cu comunitatea politică.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Barta Cristian, 2007.
CURS 13. BISERICA ȘI CULTURA. XIII.1. Raportul dintre credință și cultură. XIII.2. Pentru o nouă pastorală a culturii.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Consiliul Pontifical pentru Cultură 1999, pp. 3-89.
CURS 14. ECUMENISMUL. XIV.1. Originea, natura și scopul fenomenului ecumenic. XIV.2. Documentele despre ecumenism ale Magisterului Bisericii Catolice. XIV.3. Implicarea Bisericii Române Unite cu Roma în ecumenism.	Prelegere, exemplificări	Bibliografie: Buzalic, 2005; <i>Unitatis redintegratio</i> , nr. 1-24.
Bibliografie Barta Cristian, <i>Coordonatele actuale ale raporturilor dintre Biserica Română Unită cu Roma și politică</i> , în <i>Studia Politica</i> , Universitatea București, vol. VII, nr. 3/2007, pp. 713-720. Buzalic Alexandru, <i>EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane</i> , Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005.		

Comisia Teologică Internațională, *Memorie și reconciliere. Biserica și greșelile din trecut*, trad. de Anton Iștoc, Ed. Presa Bună, Iași, 2000.

Commissione mista internazionale per il dialogo teologico tra la Chiesa Cattolica Romana e la Chiesa Ortodossa, *Le conseguenze ecclesologiche e canoniche della natura sacramentale della chiesa: comunione ecclesiale, conciliarità e autorità*, Ravenna, 13 ottobre 2007.

Conciliul Ecumenic Vatican II: Constituții, decrete, declarații, trad. Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, Editat de «Kirche in Not», Nyireghaza, 1990.

Congregația pentru Cler, *Preotul, învățător al cuvântului, ministru al sacramentelor și păstor al comunității pentru cel de-al treilea mileniu creștin*, trad. de Anton Iștoc, Ed. Presa Bună, Iași, 2000.

Congregația pentru Doctrina Credinței, *Răspunsuri la unele întrebări privind anumite aspecte ale doctrinei Bisericii*, Roma, 29 iunie 2007.

Congregația pentru Doctrina Credinței, *Notă doctrinară despre câteva aspecte ale evanghelizării*, Roma, 3 decembrie 2007.

Congregația pentru Doctrina Credinței, *Notă doctrinară privind unele chestiuni referitoare la angajamentul și comportamentul laicilor în viața politică*, trad. de Marius Cerghizan, Ed. Presa Bună, Iași, 2004.

Consiliul Pontifical pentru Cultură, *Pentru o pastorală a culturii*, trad. de Anton Iștoc, Ed. Presa Bună, Iași, 1999.

De Lubac Henri, *Meditație asupra Bisericii*, trad. de Marius Boldor și Valeria Pioraș, Ed. Humanitas, București, 2004.

Ferenț Eduard, *Biserică, ce simți despre taina ființei tale?*, Ed. Sapientia, Iași, 2004.

Ioan Paul al II-lea, *Ecclesia in Europa*, trad. de Cristina Grigore, Ed. Presa Bună, Iași, 2003.

Ioan Paul al II-lea, *Ecclesia de Eucharistia*, ediția a II-a, Ed. Paoline, Milano, 2003.

Lupu Ștefan, *Sinodalitatea și/sau conciliaritatea. Expresie a unității și a catolicității Bisericii*, în *Dialog Teologic*, an. IV, nr. 7, Ed. Sapientia, Iași, 2001, pp. 59-84.

Pasquato Ottorino, *I laici nella Chiesa antica: identità e ruoli. Individuazione di aree di laicità*, în *Dialog Teologic*, an. X, nr. 19, 2007, pp. 33-49.

Ratzinger Joseph, *BISERICA. Chemare spre comunitate*, trad. de Petru Ioan Puiu și Ioan Mitrofan, Ed. Aridia, Blaj, 2005.

Ratzinger Joseph, *Despre ecleziologia Constituției "Lumen gentium"*, trad. De W. Dancă, în *Dialog Teologic*, an. IV, nr. 7, Ed. Sapientia, Iași, 2001, pp. 14-31.

Ratzinger Joseph, *Introducere în creștinism: prelegeri despre Crezul Apostolic*, trad. Mihăiță Blaj, Ed. Sapientia, Iași, 2004.

Schuster Hermann, *Responsabilitatea creștinilor laici în societatea pluralistă a Europei*, în *Dialog Teologic*, an. X, nr. 19, 2007, pp. 50-57.

Špidlík Tomáš, *Cateheză despre Biserică*, trad. de Andrei Mărcuș, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2004.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații. Bibliografie
S. 1: Prezentarea temelor, a modului de desfășurare și a metodologiei seminarului de <i>Ecleziologie</i> . Indicarea principalelor repere bibliografice pentru fiecare temă.	Prezentare, explicații, dezbateri.	Studentul se documentează și lucrează independent
S. 2: Biserica: subiect sau obiect al credinței?	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Ratzinger 2005, pp. 7-30.
S. 3. Autoritatea și sinodalitatea Bisericii.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Commissione mista internazionale per il dialogo teologico tra la Chiesa Cattolica Romana e la Chiesa Ortodossa, 2007; Lupu Ștefan, 2001.
S. 4: Ecleziologia Constituției "Lumen gentium".	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Ratzinger, 2001, pp. 14-31. Congregația pentru Doctrina Credinței, <i>Răspunsuri la unele întrebări privind anumite aspecte ale doctrinei Bisericii</i> , Roma, 29 iunie 2007.
S. 5: Euharistia și comuniunea eclezială.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Ioan Paul al II-lea, <i>Ecclesia de Eucharistia</i> .
S. 6. Biserica: Unitate în diversitate.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Buzalic 2005, pp. 203-254.
S. 7: Cristologia Sfântului Atanasie cel Mare. Statutul ecleziologic al Bisericii Arhiepiscopale majore.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Buzalic 2005, pp. 275-288.
S. 8: Contribuția Bisericii Române Unite cu Roma la Conciliul Vatican I, Constituția "Pastor Aeternus".	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Barta 2003, pp. 23-30, 35-38, 41-58, 95-97, 170-172, 201-217, 237-243; Decretul de unire cu grecii <i>Laetentur caeli și Constitutio dogmatica prima de Ecclesia Christi "Pastor Aeternus"</i> din <i>Concilio Oecumenicorum Decreta</i> 1996, pp. 524-528, 811-816.
S. 9: Rolul preotului în Biserică.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Congregația pentru Cler, 2000.
S. 10: Necesitatea Bisericii pentru mântuire. Misiune	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Comisia Teologică

dumnezeiască și greșeli umane.		Internațională, 2000.
S. 11: Responsabilitatea laicilor creștini în societatea pluralistă a Europei.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: : Ioan Paul al II-lea 2003, pp. 11-133.
S. 12: De ce trebuie un catolic să se angajeze în societate și în comunitatea politică?	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Congregația pentru Doctrina Credinței 2004, pp. 3-26.
S. 13: Ecumenism, misiune/evangelizare și prozelitism.	Prezentare și dezbateri	Bibliografie: Congregația pentru Doctrina Credinței, <i>Notă doctrinară despre câteva aspecte ale evangelizării</i> , Roma, 3 decembrie 2007.
S. 14: Concluzii, rezumat, evaluarea seminarului		
<p>Bibliografie Barta Cristian, <i>Tradiție și dogmă</i>, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2003. Buzalic Alexandru, <i>EKKLESIA. Din problematica ecleziologiei contemporane</i>, Ed. Buna Vestire, Blaj, 2005. Comisia Teologică Internațională, <i>Memorie și reconciliere. Biserica și greșelile din trecut</i>, trad. de Anton Iștoc, Ed. Presa Bună, Iași, 2000. Comissione mista internazionale per il dialogo teologico tra la Chiesa Cattolica Romana e la Chiesa Ortodossa, <i>Le conseguenze ecclesologiche e canoniche della natura sacramentale della chiesa: comunione ecclesiale, conciliarità e autorità</i>, Ravenna, 13 ottobre 2007. Conciliul Ecumenic Vatican II: <i>Constituții, decrete, declarații</i>, trad. Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, Editat de «Kirche in Not», Nyireghaza, 1990. Congregația pentru Cler, <i>Preotul, învățător al cuvântului, ministru al sacramentelor și păstor al comunității pentru cel de-al treilea mileniu creștin</i>, trad. de Anton Iștoc, Ed. Presa Bună, Iași, 2000. Congregația pentru Doctrina Credinței, <i>Răspunsuri la unele întrebări privind anumite aspecte ale doctrinei Bisericii</i>, Roma, 29 iunie 2007. Congregația pentru Doctrina Credinței, <i>Notă doctrinară despre câteva aspecte ale evangelizării</i>, Roma, 3 decembrie 2007. Congregația pentru Doctrina Credinței, <i>Notă doctrinară privind unele chestiuni referitoare la angajamentul și comportamentul laicilor în viața politică</i>, trad. de Marius Cerghizan, Ed. Presa Bună, Iași, 2004. Ioan Paul al II-lea, <i>Ecclesia in Europa</i>, trad. de Cristina Grigore, Ed. Presa Bună, Iași, 2003. Ioan Paul al II-lea, <i>Ecclesia de Eucharistia</i>, ediția a II-a, Ed. Paoline, Milano, 2003. Lupu Ștefan, <i>Sinodalitatea și/sau conciliaritatea. Expresie a unității și a catolicității Bisericii</i>, în <i>Dialog Teologic</i>, an. IV, nr. 7, Ed. Sapientia, Iași, 2001, pp. 59-84. Ratzinger Joseph, <i>Despre ecleziologia Constituției "Lumen gentium"</i>, trad. De W. Dancă, în <i>Dialog Teologic</i>, an. IV, nr. 7, Ed. Sapientia, Iași, 2001, pp. 14-31.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei sunt coroborate cu așteptările comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori din domeniul programului.
- Conținuturile disciplinei răspund exigențelor parohiei, fișei postului de muncă din domeniul bisericesc, educativ, caritativ, catehetic sau formativ și voluntariat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea conținuturilor	Examen scris final	60 %
	Subiectele pentru examen vor fi alese din cadrul tematicii prezentate la curs.	Examenul scris va dura 2 ore.	
10.5 Seminar/ laborator	Participarea activă la dezbateri.	Evaluarea participării active la dezbateri.	10 %
	Elaborarea lucrării scrise	Evaluarea lucrării scrise	30%
	Pentru a fi luată în considerare nota de la seminar este necesară obținerea notei de trecere la examenul scris final de la sfârșit de semestru.	Prezentarea la examenul final este condiționată de întocmirea lucrării de seminar, pe teme propuse de titularul cursului, dar și de predarea acestuia titularului de curs - în format electronic pe e-mail (crisbarta@yahoo.com).	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea materialului de învățat. • Probarea dezvoltării competențelor specifice acumulate (profesionale, transversale). 			

- Finalizarea lucrării de seminar.
- Obținerea a minimum nota 5 (atât la evaluare examenului scris, cât și la evaluarea seminarului)

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....